

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adóznak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Elszegényedésünk okai.

Nem lehet eltagadni, hogy az utóbbi évek eseményei hazánkon is mély és súlyos sebeket ejtettek. A gazdasági válságok, a pénzkrízisek, a háború és az elemi csapások, valamint a pénzdrágaság súlyos megpróbáltatásoknak tették ki az ország polgárait. Ehhez járult még a behurcolt kolerajárvány, amely még ma is állandó veszedelemmel fenyeget. Nem csoda tehát, ha az általános elszegényedés külső jeleivel unos-untalan találkozunk. Egzisztenciák ezrei hullottak el a vértelen, de nehéz küzdelemben, amely a nemzeti vagyonosodás utjait jó időre aláásta, összerongálta. Az általános szegénységet előidéző fentírt okokon kívül még sok olyan ok van, ami rendes körülmények és viszonyok közepette is a vagyonosodásnak, az előrejutásnak utját állja.

Most, mikor a pénzdrágaság és a pénztelenség következményeinek súlya alatt nyögünk, most, mikor az ipar és kereskedelem pangása folytán az általános drágaság ijesztő mérveket öltött, kell, hogy felelősségünk s ne csak szóban és írásban, hanem tettekben nyilvánuljon meg életképességünk.

Aki a statisztika lapjait forgatja, az

jól tudja, hogy ipari cikkekért évenként hány millió korona vándorol ki ebből az országból a külföld zsebébe.

De nemcsak ipari cikkért, hanem sok minden egyébért milliókat dobunk oda a külföldnek és pedig olyan dolgokért, amiket itthon olcsóbban és jobb minőségben megkaphatunk. Így például ásványvizekért. Hát nem nevetséges és szomorú adat ez a mi élhetetlenségünk dokumentálására!? Hiszen ásványvizekben gazdag ország vagyunk, sőt mondhatnák, hogy ásványvizeink sokfélesége és gyógyhatása tekintetében első helyen állunk.

Eszméljünk és cselekedjünk. Pártoljuk a hazai ipart s igyekezzünk arra törekedni, hogy mindenféle szükségleteinket a honi ipartól szerezzük be. Csak hazai ipartermékeket vásároljunk, hadd maradjon az a sok millió itthon s vele együtt a sok munkás kéz is, amely téltelenségre kárhozható kénytelen kivándorolni, kenyeret és új hazát keresni. Hogy az eredmény nem fog elmaradni, bizonyítja az a pár millió, amelyet az iskolák azzal, hogy a tanszereket csak hazai iparosoktól szerezték be, megmentettek a honi iparnak.

A magyar nemtörődömség, a magyar gavalléria átka a hazai ipar pártolásának. El velők!

Arról, hogy a külföldi fürdők mit nyelnek el évenként tőlünk, ne is beszéljünk. Nincsen valamire való külföldi fürdő, ahol ne hemzsegnének a magyarok. Pedig a magyar s különösen az erdélyrészi fürdők gyógyviz tekintetében világhírűek. Persze itthon fürdőzni nem előkelő, nem „uri“ dolog.

Mindnyájunkat, kik e hazának fiai vagyunk, hasson át az a tudat, hogy minden külföldre gurított fillérünkkel fokozzuk az általános szegénységet és drágaságot s megnehezítjük azoknak sorsát, akik munkakedv, nemes ambíció és tudás dacára az éhenhalás elől idegenbe kénytelenek vándorolni.

Iskola, egyház és család karolja fel a hazai iparpártolás eszméjét s akkor a szegénység, a drágaság és a nyomor ismeretlen fogalmak lesznek e hazában.

Ugyszintén fontos a háziipar fejlesztése, amely hivatva volna az idegen iparcikkeket az országból kiszorítani s egyszersmint a népet télen a korcsmázás káros következményeitől teljesen elvonni. Egyes vidékeken e téren eddig szép eredmények érettek el, de hatásosabb sikert csakis egy az egész országra szóló akciótól lehetne várni.

Az általános jólétnek egyik óriási elensége az alkoholizmus terjedése. A statisztika itt is szomorú és

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Kertben ...

*Szelid sugarai a nyárvégi napnak
 Selyemhaju földnek mintegy dicsfényt adnak;
 Megfürösztnek fényben és körülölelnek,
 A mint ülsz mellettem kis padján a kertnek.*

*Szép kicsi fejedet vállaimra hajtod,
 Lánykori emlékről meséket sug ajkodd ...
 Mert itt voltál lányka... Itt szőttél sok álmod...
 S most tünődsz, az élet valóra mit váltott?*

*...Tünődöl... És ime, könnytől ragyog szemed...
 — Örömtől, vagy pedig álmodat temeted? —
 ...Esz után derü... És már ajkad kacag:
 ...Tibor, Mancsi már itt, előttünk játszanak ...*

Várkonyi István.

Ostende és Páris.

Írta: Dr. Herman Béla.

Ostende 90—100,000 lakossal bíró tengeri kikötő város (és a belga király állandó nyári tartózkodási helye) kettős ivben hajló tengerparttal, melyet helyenkint szürkés habos hullámok verdesnek. Folyton változó vizállás. Este 7 órakor még a 12-dik lépcsőig ér, 9

órákor pedig már 500 lépésnyire huzódik vissza a parttól.

Az alsó tengerparton helyenként nagy területen bársony sima homok, melyben mamák, unott arcu bonnék, meg pajkos gyermekek ezrei vesznek homokfürdőt, vagy játszadónak szerszámaikkal homokvárat, kemencéket stb. építve. A gyermekek nagyszerűen érzik magukat, mindenik gyerek kap magának játszótársat és pompásan elszórakozik.

Tovább menve a parton a fővényes gyermekjátéktól nem messze a tengelyen vonható, négykerekű fürdőkabinok sorakoznak szép rendben egymás mellett. Ugyanis a folyton váltakozó vizállás miatt a fürdőzők kényelmére a mozgó kabinokat lóval vontatják be a vízbe. Fürdés után pedig ugyancsak lóval vontatják ki a kabinokat a homokos talajra. Ha váratlanul nagyobb dagály keletkezik, akkor nagyon kell sietniök a kabinok kivontatásával, különben a víz a magas kerekre épített kabinba is könnyen behatolhat.

A felső, széles, kövezett parton a népek ezrei hullámszánk. Nagyon vegyes publikum. Igen érdekes új milieu. A hány ember, annyi féle nyelvet beszél. Képvisele van itt minden nemzetiség. A különféle hirdetőpótlak áruló rikkancsok kiabálása igen érdekesen vegyül bele

a közönség csendes társalgásába. A közönség háromnegyed részben angolokból és franciákból kerül ki.

A felső parton vannak a gyönyörű, modern kényelemmel épített fényes szállodák és villák. Egész sor szálloda egymás mellett, számszerint legalább is 50—60. Annyi szálloda aránylag talán sehol a világon nincsen, mint itten és mégis valamennyi tele van. Fő szonban rengeteg a vendég. A gyönyörű szállodák között foglal helyet a nagyszabású, s külsőleg is igen impozáns Coursaal, melyben 5—6000 ember befogadására készült koncertterem, külön tánc-, olvasó-, étterem és játéktérmekek vannak. Esténként a játéktéremben is pezsgő élet folyik. A „petit coureur“ és „jeu de bac“ asztaloknál nagy a tolongás. A koncert végével a tánc- és játéktérembe terelődik a közönség. Itt vonulnak fel toalettjükben az amerikai milliárdos nők és a francia „kottok“.

Szórakozás különben Ostendében van bőven: kitűnő színház, ténzere, lóverseny, halászat, hajókirándulás a közeli tengeri fürdőkbe, esetleg Doverbe vagy Londonba. Fürdés délelőtt 11 és 1 óra között. A víz hűvös (16—18°) és erős a hullámverés, mely csodásan hat a bányadt idegekre. Fürdés ideje alatt a kabi-

égbekiáltó adatokat tár elénk. Ennek a betegségnek a terjedése nemcsak az elszegényedést, hanem a közerkölcsök sülyedését, a bűnesetek számát, valamint a nép degenerációját növeli. Sajnos, az ez ellen való küzdelem nagyon nehéz, mert a szeszadó az államháztartás bevételeinek egyik fontos tétele lévén, a korcsmák és pálinkás butikok apasztása nem vihető ki. Itt csak társadalmi uton lehet valamit elérni. A nép vezetői: papok, tanítók, jegyzők e téren sokat tehetnek és tesznek is. Az eredmény azonban nagyon kevés, majdnem semmi.

Pártoljuk és karoljuk fel a hazai ipart, küzdjünk minden lehető eszközzel az alkoholizmus terjedése ellen s akkor nagy mértékben enyhülni fognak az üzleti pangás és pénzdrágaság okozta szomorú viszonyok.

Ifj. Szántó Károly.

Esperanto tanfolyam Szászvároson.

Az esperanto világnyelv immár hazánkban is tért hódított. A Genf-ben székelő „Universala Esperanto Asocio” egy évtized óta dolgozik az esperanto világnyelv terjesztése érdekében. E szervezetnek az 5 világrész államaiiban összesen 67000 tagja van. Hazánkban dr. Bálint Gábor kolozsvári egyetemi tanár, világhírű nyelvésznek kezdeményezésére kezdették az esperanto-nyelvet kultiválni. Arad, Szeged, Temesvár esperantistái válnak ki leginkább e nyelv terjesztésében. Megyénkben az Aradi Esperanto-Egyesület és ennek derék elnöke, dr. Végh Endre máv. titkár terjeszti e nyelvet. Evégből tanfolyamokat létesített Déva, Vajdahunyad, Hátszeg, Petróényben s a napokban Szászvároson is.

F. hó 5-én a Kún-kollegium disztermében az esperanto nyelvről dr. Végh Endre tartott ismertető előadást, mely után nyomban megalakult a tanfolyam, melynek eddig mintegy 40 tagja van. Érdekes volt a hátszegi esperantisták esperanto nyelven küldött üdvözlő távirata.

nokat rengeteg közönség veszi körül, idősebb bácsik közül pedig nem egyet látni, ki kis fényképező gépet rejteget, hogy a feszes trikóba öltözött s vízbe menni készülő szép nőket lefényképezze. Ha rajta csipik, akkor sem törődik vele senki. Nagyon kedélyesen fognak fel itt mindent. De másképp itt nem is lehetne!

Fürdés után kitünő az étvágy, finom izü tengeri halakban, rákban, osztrigákban nincsen hiány. Fürdő, ahol csak egészségesegek vannak. A fürdővendégek száma 25—30,000-re tehető.

Egy heti pihenés után utazunk tovább.

Ostendétől 5 óra alatt érünk gyorsvonaton Párisba. Rengeteg ember száll ki az állomáson, de nagyon undok a vámvizsgálat, mely nagyon hosszú ideig tart.

Párisnak 3 és 1/2 millió lakosa van, tehát körülbelül négyszer akkora, mint a mi Budapestünk. A középületeken: „Liberte, Egalite, Fraternite” (szabadság, egyenlőség, testvériség) felirat tűnik szemünkbe. Sok szűk utca, óriási idegenforgalom, fülsiketítő zaj. Az egész város benzinillat, melyet körülbelül 24—26000 autótaxi terjeszt. Itt rengeteg látni való vár reánk. Jó keresztényekhez illően először a híres Notre-Dame templomba megyünk. Szép, de nem lep meg, láttunk már szebbet is. Ép

F. hó 6-án (csütörtökön) d. u. 5 órakor volt az első lecke. Mondanunk sem kell, hogy mindnyájunkat meglepett e nyelvnek egyszerűsége, szépsége és főleg az, hogy mily könnyen sajátítható el. Az előadó Kardos Jenő ügyes és szakavatott tanítónak mutatkozott be, mert már az óra végén mindenki által megértett kérdések és feleletek hangoztak el esperanto nyelven.

Ez uton is felhívjuk a város közönségét, hogy mentül többen jelentkezzenek a tanfolyamra. A díj az egész tanfolyamra személyenként csekély 6 korona. Családok részére olcsóbb. Családfő 6, minden további családtag 5 K-át fizet. Tanulóknak 4 kor. Előadások hetenként kétszer, Hétfőn és Csütörtökön este 5—6-ig, fél 7-ig. F. hó 10-én, hétfőn az első lecke megismételtetik. Beiratkozni lehet Nagy Ödön Kún-kollégiumi tanárnál, vagy lapunk szerkesztőségénél. A kurzusnak eddig 8 nőtagja is van. A helybeli hadvezetőség figyelmét is felhívjuk e tanfolyamra, hiszen e világnyelvnek a maholnap repülő gépekkel hadakozó katonaságnál is fontos szerepe lesz.

Képzeljük csak el azokat az előnyöket, amelyeket e világnyelv tudása biztosít nekünk a népek versenyében. Különösen ipar és kereskedelem terén mekkora haszonnal jár, ha ez egyetlen nyelvvel bármely ország népével minden közvetítés, tolmács nélkül érintkezhetünk, levelezhetünk.

Fel tehát munkára, legyünk bár csak uttörői annak a munkának, amely minket a világ népéhez közelebb visz, de lelkesítsen az a tudat, hogy egy parányi részünk nekünk is lesz és volt benne.

San-Toy.

+ Ferenczi Miklós.

Ferenczi Miklós szászvárosi róm. kath. kántor-tanító f. év november 5-én Segesváron, ahova súlyos betegségének gyógyítása végett ment, meghalt. Az alig 54 éves férfiút májbajával meg operálták, de hasztalan: a halál elragadta őt tőlünk. Az elhunyt Ferenczi Miklós általánosan ismert és kedvelt tagja volt városunk társadalmának. 30 éven át hűen és lelkiismeretesen szolgálta az iskolát és az egyházat. A magyar társadalom benne egy egyszerű zajtalanul működő, de munkás, becsületes, hűséges és buzgó, olyan közkatónáját veszítette el, aki ugy kulturális,

valamint közügyekben készséggel és eredménnyel munkálkodott. A „Szászvárosi Magyar Kaszinó”-nak 25 éven át szorgalmas és pontos könyvtárnoka volt. Az elhunyt példás keresztényi életet élt s szerénységéről az is tanuskodik, hogy 2 év előtt a sirkert leghátulsó soraiban jelölte meg és kerítette be eljövendő sírhelyét. Halála városszerte általános részvétet keltett. Temetése f. hó 7-én ment végbe a város közönségének óriási részvétele mellett. Temetésén a kaszinó választmánya testületileg jelent meg. Halálát a kiterjedt rokonságon kívül özvegye és két tanítónő leánya siratja. Az elhunytban Ferenczi János helybeli kir. adótiszt a bátyját veszítette el. Nyugodjék csendesen!

A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú esetet:

„Kesergő szívünk sajtó fájdalomával tudatjuk, hogy a jó fiu, forrón szerető férj, önfeláldozó édes apa, testvér és rokon Ferenczi Miklós róm. kath. kántor-tanító f. év november hó 5-én reggel 4 órakor 54 éves korában Segesváron hosszas szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Az anyaszentegyház, a család és az iskola között osztotta meg szívét, munkásságát, gondját. Szeretete egész nagyságát övéire, reánk árasztotta. Ebben a szeretetben mienk marad örökké. Felejthetetlen halottunk hült tetemeit f. hó 7-én délután 3 órakor fogjuk lakásából a róm. kath. szertartás szerint a szászvárosi róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyezni. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 8-án délelőtt 10 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott! Szászváros, 1913. november 6-án. A gyászoló-család.”

Diák-sport.

Utolsó közleményemben ezen az őszen győzelemről számolok be, mert a f. hó 2-án tartott matschon szászvárosi ref. Kún-kollegiumunk I. csapata 2:1 goal és 9:4 korner arányban legyőzte Gyulafehérvárt. Az egyik gólt Fekete I. vágta a hálóba, a másodikat büntetésből kapta Gyulafehérvár Gura kapus elgáncsolásáért, de az eközben beruggott labdát is gólnak számítják.

A gyengén dolgozó V. a IV-et 2:1 győzte le. A football ideiglenesen elvan tiltva az intézetben.

Dzsó.

igy a „Madeleine” is. A templomból a világhírű Louvreba sietünk, melynek bejáratánál tolong a sok idegen. Tehát újra muzeumban vagyunk. Földszinten ázsiai és római régi leletek és az antik szobor-gyűjtemény foglalnak helyet. Itt kevés a közönség. Ellenben a modern szobor-gyűjtemény termeiben a közönség érdeklődése már jelentékeny. A gyönyörű alkotások között találjuk Pugetnek közismert és sokat csodált művét: „A krotói Milonak az oroszlánal való küzdelmét”. Szép alkotás N. S. Ádámnak: „Prometheus”-a és Pierre Juliennak: „Haldokló gladiator”-a. A szenvedést, a fájdalmat a hideg márványból faragott arcon teljesen hűen látjuk visszaadva rajta. Nagyon izléses, graciózus munkát produkált Canova is a híres: „Amor és Psyche”-jével, nemkülönben Chaudet: „Amor és pillangó”-jával. Feltűnést kelt még Carpeauxnak a párisi operaház egyik szobor-csoportjának a „Tánc” modellje.

Az emeleten találjuk XIV., XV. és XVI. Lajos királyok butorait, melyek diszes kiállításuknál fogva nagy értéket képviselnek. De az általános érdeklődést a gyönyörű, hatalmas gobelinek (falszőnyegek) vonják magukra, melyeknek darabja 60—80,000 frankot is képvisel.

A francia királyok butorterméből a képtárba megyünk át. Hosszu folyosók, tágas, nagy termek tárulnak elénk. Legértékesebb régi festmények a IV. teremben vannak, melyben az olasz iskolák legkiválóbb képviselőinek műveit találjuk kiállítva. Nevezetesen itt van: Raphaelnek Castiglione Balthazar arcképe, Tintorettonak: „Zsuzsanna a fürdőben”, Antonio Alegrinek: „Szt. Katalin mysticus eljegyzése”, Vincinek gyönyörű: „ker. szent János”-a. Itt van továbbá Veronessenek vagyontérő: „kánai menyegzője”. A VI. teremben Fra Bartolomeonak: „A dicsőséges szűz”-e, Romenglionak: „Circumcisio”-ja, mely arról híres, hogy ezt a témát sem előtte, sem az utána élt festők közül senki sem dolgozta fel. Gyönyörű képek itt még az Andrea del Sarto: „Szent család”-ja, Leonardo Vincinek: „Szűz Mária a sziklák között” című műve, nemkülönben Tiziánnak: „Máltai lovag”-ja. A híres Michelangelotól is találunk itt egy képet: „Mária szt. János és szt. István között”. — Gyönyörű kép még itt Turchi: „Sámson és Delilá”-ja.

A következő terem a spanyol iskola mestereié. Itt van Velasqueznek: „13 lovagja”, Riberonak: „Pásztorok imája”, Murillonak: „fiatal koldus”-a és leghiresebb festménye:

SZÍNHÁZ.

Hidvégi Ernő staggione-szintársulata Szászvároson.

Hidvégi Ernő szinigazgató neve nem ismeretlen városunk közönsége előtt. Utoljára 1911. október 29-én volt itt, mikor is a közönség lanyhán frekventálta az előadásokat. Akkor a közönség a gyenge erőknél, az igazgató pedig a publikum szervezetlenségének tulajdonította ezt. A magunk részéről mind a két nézetet osztjuk. Ma újra itt van Hidvégi s elmondhatjuk, hogy már a bemutató előadáson kellemesen tapasztaltuk, hogy a társulat általánosságban jó. Igaz, hogy két előadásból még nem lehet teljes képet és helyes ítéletet alkotni egy szintársulatról, de amit eddig láttunk és tapasztaltunk, az jó volt.

Hidvégi Ernő nemcsak mint szinigazgató, hanem mint színész is alkotó erő s így joggal elvárjuk tőle, hogy igyekezni fog a közönség igényeit lehetőleg kielégíteni. Egy pár hónapja csak, hogy a szinpártoló egyesület városunkban is megalakult s így, nem lévén még egy teljes bérletre való díj befizetve, az egyesület mint olyan még tárgyalásokat nem kezdhett meg az iránt, hogy melyik szintársulatot óhajtja városunkba hozni. Így tehát Hidvégi szinigazgató a régi mód szerint bérletgyűjtéssel igyekezett itt-létének anyagi részét biztosítani.

A társulat Vajdahunyadról jött ide. A „Vajdahunyad“ című lap társunk meleg és elismerő hangon nyilatkozott a társulatról.

Az előadásokról a következőkben számolunk be:

F. hó 6-án (csütörtökön) bemutató előadásul az ez év áprilisában Kiss Árpád társulata által is előadott „Csitri“ c. 4 felvonásos vígjáték ment. (Írta: Pierre Veber és Henri de Gorze, fordította Heltai Jenő). A darab kitűnően ment. A szereplők ügyesen oldották meg feladataikat. Precíz és temperamentumos játékaival sok tapsot aratott H. Lengyel Irén Colette szerepében. Kedves és bájos játékaival a közönség kedvence lett. Hidvégi Denloy szerepét a tőle megszokott rutinnal kreálta. Meglátszott játékaiban, hogy szerepébe teljesen belelélt magát. Nagyon jók voltak Ernyei János (Pierre

Sermin), Jávör Aranka (Nancy Valiér), Erdei Flóra (Suberville), Károlyi Sarolta (Leonie), Ernyei Emil (Simoneau), Lengyel Vilmos (Pingois). A többi szereplők is egybevágó játékkal tünnek ki. Ruházat, diszletek kifogástalanok. A közönség teljes meglepéssel hagyta el a termet.

F. hó 7-én (pénteken) Bernstein Henriek „Az ostrom“ c. 3 felvonásos színművét adták csekély számú közönség előtt. Remek alakítást mutatott be Károlyi Sára Renee szerepében. Rokonszenves megjelenésével, valamint az érzelmeknek ügyes kifejezésével nagy hatást keltett. Méltó partnere volt Hidvégi igazgató, (Meritel), aki ez estén is megmutatta, hogy nehéz szerepét nemcsak tudja, érti, hanem át is érzi. Ernyei János Frepeau szerepét szintén hűen játszotta. A közönség nem egyszer zajos tapsal honorálta az egyes jeleneteket.

F. hó 8-án (szombaton) „Az isteni szikra“ ment. Erről jövő számunkban.

A hét műsora:

10-én, hétfőn: A vasgyáros. Zónaelőadás félhelyárral.

11-én, kedden: A hűtlenség iskolája. Ujdonság! Itt először! A Vigszínház nagyszerű vígjátéka.

12-én, szerdán: A végrehajtó. Bohózat A Vigszínház műsorából.

13-án, csütörtökön: Az első és második. Ruttkay György nagyszerű színműve. A Nemzeti Színház műsordarabja.

14-én, pénteken: A Faun. A Nemzeti Színház óriási sikerű vígjátéka.

15-én, szombaton: A miniszterelnök Nagy Endre óriási sikerű vígjátéka.

16-án, vasárnap: Mayerék. Bohózat.

San-Toy.

NAPI HIREK.

— Az erdélyrészi hadtest és honvédkerület új egészségügyi főnöke. Schuller Vencel vezértörzsorvost, a nagyszebeni 12. hadtest egészségügyi főnökét nyugállományba helyezték és helyébe Robitschek Vilmos I. osztályú főtörzsorvost nevezték ki.

— Előléptetések és áthelyezések házi ezredünkénél. November elsején házi ezredünkénél a következő változások történtek:

érdemel Gerard Don: „Felolvasás a bibliából“ és Santvoorthnak: „Emmeus fiai“ című gyönyörű festménye.

A XIX. terem teljesen Rubens nagyméretű gyönyörű vásznai foglalják le. Összesen 21 kép, melyeknek tárgyát Medici Mária életéből merítette a festő.

A XV—XVIII. termekben a francia mesterekkel találkozunk.

Creuzenak: „Paraszt eljegyzése“ és „Kedvelt madarunk halála“ van szépen, jelentős bensőséggel megfestve. Itt van Le Brun aszszonynak saját, kis gyermekét ölbe tartó, gyönyörű képmása. A XV. teremben van még 8 drb. pompás gobelin. Itt látjuk Lorrainnak: „Tengeri kikötő napfeljöttkor“, Lesueurnak: „Szt. Bruno halála egy szál gyertya mellett“, Ingresnek: „Maria áldozás előtt“ és Delacroixnak: „Hamlet és Horatio“ című pompás festményét.

A XXXII. teremben nagy üvegszekrényben van kiállítva I. Napoleon gyönyörű királyi koronája, csupa vagyontérő, galambtojás nagyságu drágakövekkel kirakva és más egyéb a királyok által viselt ékszerek.

(Folyt. köv.)

Mick Gusztáv őrnagy alezredessé, nemes Divizioli Károly és Horák Adolf századosok őrnagyokká, Flindt Sándor és Kolb Richard és Mach Gottfrid főhadnagyk századosokká, Munteán János, Jahn Adolf, Peicker József hadnagyk főhadnagykokká, Marosy Dezső, Hönig Albert zászlósok hadnagykokká léptek elé. Ugy szintén dr. Nagymaté Gyula orvos főorvossá, valamint Kolaric Ferenc kezelőtiszt-főhadnagyká nevezettek ki. Az őrnagygyá előlépett Horák Adolf a 25-ik gy.-ezredhez helyeztetett át. — Teutsch Gusztáv százados a 31-ik, Czapp Gyula főhadnagyk a 61-ik és Gamber Miklós főhadnagyk a 63-ik gy.-ezredtől a házi ezredünkhöz helyeztettek át. Pajor Herman főhadnagyk pedig a vezérkarhoz és pedig a 65. gy.-dandárhoz osztatott be.

— Kinevezés. A vármegye főispánja ifj. Bágya Zsigmondot, a vajdahunyadi járás közigazgatási gyakornokát, állomáshelyén való meghagyásával tb. szolgabíróvá nevezte ki.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter Salamon Miksa antalfalvi és Mutter Ferenc dévai adóhivatali ellenőröket kölcsönösen áthelyezte.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Oltván Béla dévai törvényszéki díjnokot a dévai törvényszékhez irnokká kinevezte.

— Miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 155015. számú leiratában Ungur Gábor felsőszilvási állami iskolai igazgató-tanítónak 25 éven át teljesített buzgó szolgálatainak lelkiismeretes teljesítéséért elismerését fejezte ki. Gratulálunk!

— Segédjegyző választás. A hátszegi járáshoz tartozó nagypestényi körjegyzőségben megüresedett segédjegyzői állásra f. év október 31-én megtartott választáson egyhangulag Bogdánffy Kálmán okleveles jegyzőt választották meg.

— Kettős esküvő. F. hó 16-án Sention László kasztói körjegyző házában kettős esküvő fog végbemenni. Sention körjegyző Leticzia leányát Balomiri Traján alkenyeri körjegyző, Mária leányát pedig Deák Gyula kasztói okleveles jegyzőség vezető oltárhoz e napon. Sok szerencsét kívánunk!

— Bethlen Gábor emlékünnepe. A nagy erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor trónralépése 300. százados évfordulója alkalmával a Kún-kollegium emlékünnepe rendez nov. 15-én a collegium disztermében. Az ünnepélyen, mely d. e. 11 órakor kezdődik, az emlékbeszédet dr. Kristóf György tanár fogja tartani.

— Pártgyűlés. A Szászvárosi Magyarpárt f. hó 9-én délután 6 órakor a „Magyar Kaszinó“ nagytermében gyűlést tart. Tárgyak: 1. Alapszabály módosítás. 2. Jelölés megyebizottsági és képviselőtestületi tagsági helyekre.

— A boicai protestánsok ünnepe. Nemrégiben a legbensőbb szeretet és egyetértés közepette folyt le Boicán az ujonnan szervekedett „Boicai Protestáns-Egylet“ első istentisztelete, melyet Berde Sándor brádi lelkész végzett. Az istentiszteletet nagyszabású ünnepély követte, melyet a Boicai Protestáns-Egylet a „Zöldfa“ szállodában rendezett. Az ünnepély lefolyása lelkes és mozgalmas volt, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül ott volt Boica társadalmának színe-java.

— A nagyrápolti körjegyzőség egy több évi gyakorlattal bíró jegyzői irnokot keres. Fizetés megegyezés szerint. Írásbeli ajánlatokat Marton Gyula körjegyző címére, Nagy-Rápoltra (Hunyadm.) küldendő.

„A szt. szüzanya“. Ezen utóbbi képet Soult marschal gyűjteményéből 615.300 frankért vásárolták meg a Louvre részére.

Az angol mesterektől is találunk két pompás képet, u. m. Reynoldsnak: „Master Hare“-ját és Ramsaynak: „Valesi hercegnő“-jét. Ugyancsak itt találjuk a német iskola két kiváló képviselőjét, Dürernek: egy aggastyán és egy gyermek fejet ábrázoló művét, Holbeinnak: „Cleve Annáját“ (VIII. Henrik angol kir. IV-dik felesége arcképét). A flamand iskola 3 kiváló mesterrel van képviselve. Jordustól: „Jupiter ifjusága“, Snyderstől: „A földi paradicsom“ és egy pompás „Vadászkép“. És a flamand iskola 3-dik kiváló képviselője a már utunkon látott muzeumokban annyiszor megcsodált Rubens, kinek festményei elhelyezésére a művelt nyugat képtárai egész külön termeket szentelnek. Azt hiszem senki a világon nem festett annyit és olyan becseset, mint ő. Itt van: „Loth menekülése“ és „Az igazság győzelme“, továbbá gyönyörű „Madonna“ című műve. Itt látjuk a XVIII-dik század elismert nagymesterének, Rembrandtnak is 3 gyönyörű képét: „Az angyal bucsúzása Tóbiás házatól“, s a „két filozofus“, továbbá „Venus és Amor“ című művét.

A holland iskola képviselői közül említést

— **Reformációi emlékünnepe.** A ref. Kún-kollégium ez évben is szép ünnepséget rendezett a reformáció évfordulója alkalmával. A szépen sikerült ünnepségek első pontja gyülekezeti ének volt a „Te benned biztunk“ zsoltár, mely után dr. Tankó Béla vallás-tanár tartott magas szárnyalású imát. Ezután Rimbás Lajos VIII. oszt. tanuló szavalta igen nagy hatással Várad Antal: A gályarabok című szép költeményét, melyre Máyer János tanár tartalmas emlékbeszéde következett. Majd Alföldy Béla zenetanár játszotta el Mendelssohn W. orgonaszonátját, amit az ünnepségek legfényesebb pontja követett, amidőn Fekete Kálmán VIII. o. és Góczai Albert VII. o. tanulók adták elő „A wormsi kihallgatás“ c. dialogot. A teljesen átértett, mélyen átértett dialogus, annak tanulóktól nem várt rendkívül szép és hatásos előadása igen nagy hatást tett a közönségre, mely lelkes tapssal jutalmazta a kiválóan sikerült előadást. Az ünnepély az ifj. énekkar által előadott „Erős várunk...“ énekkel ért véget.

— **Az új sajtótörvény** szerint tetemesen fölemelik a lapok kaucióját; a politikai napilapok óvadéka hír szerint 100.000 K lesz. Súlyosabb pénzbírságokat fognak alkalmazni azokban az esetekben, mikor a pénzbüntetés a lap kiadóját terheli. A valótlan közleményekkel szemben helyreigazítási kényszer lesz, amelyre súlyos pénzbírság terhe mellett kötelezik a kiadót. Szigoritást fog tartalmazni az új törvény abban a tekintetben is, hogy följelentési és nyomozási stádiumban lévő ügyek ne közöltesse; csak ha a nyomozás kétségtelenül megállapította a vádak alaposágát, akkor szabad a följelentésről írni.

— **Megyebizottsági tagok választása a járásban.** Járásunk lozsádi és romoszi kerületében megürült 5—5 megyebizottsági tagsági helyeket f. hó 15-én töltik be. A lozsádi választás elnöke dr. Szöllősy János szászvárosi ügyvéd, a romoszinak pedig Amlicher Albert odaváló ev. lelkész lesz. Akadályoztatásuk esetén az alispán más elnököket fog kinevezni.

— **„Székelyország“** címen Székelyudvarhelyt november elsején új lap indult meg, amely a kiadott program szerint Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos és Udvarhely megye pártoktól független székely érdekű újságja akar lenni, s főképpen arra törekszik, hogy minden eszme, mely a székelység javát előmozdithatja, a sajtó révén egyszerre juthasson a székelység tudomására. Az új lap érdekében kiadott körlevél minden székely tollforgatót felkér, hogy küldjön dolgozatot a „Székelyország“ számára.

— **A tordosi gör. kel. templom** felszentelése f. hó 9-én fog végbemenni. Amint értesültünk, ez alkalomból a tordosi gör. kel. egyház fényes egyházi ünnepélyt rendez, melyen a környékbeli testvéregyházak lelkészei és a román intelligencia nagy számmal vesz részt. Bővebbet jövő számunkban.

— **A románok és a tanítók államsegélye.** Tudvalevő dolog, hogy az erdélyi románság a legnagyobb vehemenciával támadta annak idején az 1907. évi XXVII. t.-c.-et s hogy az államtól való függő helyzetet elkerüljék, kimondták, hogy a tanítók fizetékiegészítésére kulturális alapot teremtenek s az államsegélyt igénybe nem veszik. E kulturális alapot össze is hozták, részben önkéntes adakozásból, részben a papok és tanítókra kivetett kulturális adóból. Csakhogy ez alap kicsinynek bizonyult s három évi gondolkodás után mégis kénytelenek voltak az

állam segélyét igénybe venni. Természetes, hogy voltak iskolák, amelyek az államsegélyt nem nyerték el, miután az idézett törvény követelményeinek nem feleltek meg. S miután pedig 1910. júl. 1-től kezdve a tanítók fizetését mégis biztosítani kellett, az iskolafentartók sok helyen olyképp segítettek magukon, hogy olyan tanítókat választottak, akik lekötelték magukat, hogy a tanítói állás javadalmi jegyzőkönyvében biztosított 1000 K alapfizetéssel szemben ők viszont 3—400 K-t visszautalnak évenként az egyháznak. Ily módon a tanítónak fizetése csak papíron volt 1000 K, a valóban pedig csak 6—700 K. Ezeknek a szerényigényű és splendit tanítóknak a száma azonban mind inkább ritkul s bizony, bizony, ma már a legtöbb törvényes fizetéshez ragaszkodik. Ily módon az iskolafentartó egyháznak nem marad más hátra, mint hogy az 1913. évi XVI. t.-c. alapján biztosított magasabb tanítói fizetéseket államsegéllyel pótolják. Ezt maga a nagy-szebeni g. kel. zsinat is elhatározta, s f. évi 54-ik sz. határozatával kimondta, hogy az eddig nyújtott összes segélyeket beszünteti, s utasította iskolaszékeit, hogy a tanítók fizetését mindenütt államsegéllyel biztosítsák, miután — amint azt az indokolásba kimondja — a néhány évvel ezelőtt szervezett kulturális alap nem vált be.

— **Algyógyról jelentik:** Nagy szerencsétlenség történt Bojon. Egy a község tulajdonát képező dombon, honnan a lakosság agyagszükségletét szokta venni, m. hó 31-én 7 gyermek játszott a homokos és agyagos talajon, midőn egyszerre a föld beszakadt és őket alája temette. Négyet sikerült még élve kimenteni, kik most súlyos betegen fekszenek, hármat azonban és pedig a 17 éves Dumitru Évát, a 12 éves Lukács Évát és a 11 éves Steff Máriát halva huzták ki a leomlott föld alól, kiket e hó 2-án az egész község részvéte mellett temettek el. A megtartott vizsgálat megállapította, hogy a szomorú esetet véletlen szerencsétlenség okozta. — **Farkas Béla** színigazgató 20 tagból álló társulatával községünkbe érkezett és ma tartja első előadását. Bemutató a már jól ismert „Ártatlan Zsuzsi“. Algyógyon egy szintársulat szereplése anyagilag biztosítva van, mert itt egy színügyi-bizottság létesült, melynek tagjai **Barcsey Adorján**, **Szegő Henrik**, **Rafael Miksa** és **Puskás Kálmán**, kik 60 bérllet megszerzésével anyagilag biztosították a társulat működését. Jövő számban többet.

— **Az országos orvosszövetség hunyad-megyei fiókjá** mult hó 26-án tartotta Déván a vármegyeház kistermében évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Az időközben lemondott ügyvezető elnök, dr. **Mailand Henrik** akadályozva lévén, az ülést az egyesületi titkár, dr. **Szegő Ernő** nyitotta meg, akinek indítványára a megüresedett elnöki állás betöltését vették azonnal tárgyalás alá. A kandidáló bizottság egyhangulag dr. **Meskó Aledárt** jelölte, akit a közgyűlés megválasztott és egy küldöttséggel hívták meg a közgyűlési terembe. Ezután dr. **Szegő** olvasta fel titkári jelentését, amelyben részletesebben terjeszkedett ki a magántisztviselők országos betegsegélyező pénztárának ügyére, valamint az életbiztosítási díjakra, melyek felett a trencsénteplici országos kongresszus határozott. Több orvos panasszal fordult a szövetséghez, hogy a munkáspénztár 4—5 hónapi késéssel fizeti ki az orvosok illetményeit. A szövetség átiratban szólítja fel a dévai munkáspénztárt, hogy az orvosokkal szemben fennálló fizetési kötelezettségének tegyen eleget. A lemondott szövetségi jegyző

helyébe dr. **Löwenstein Lajost** választották meg, míg a pénztári jelentés megvizsgálására bizottságot küldöttek ki. — Amennyiben a jövő összejöveteleikön valaki szakelődést akarna tartani, azt előre be kell jelenteni.

— **Templomszentelés Dobrán.** Mult hó 26-án szentelték fel újra Dobrán a Mária-Terézia korabeli róm. kath. templomot nagy ünnepségek közepette. Az újbóli felszentelést — ami azért vált szükségessé, mert a mult nyáron a nagy vihar megrongálta — **Jancsó Ernő** piskii esperes-plébános végezte a környékbeli róm. kath. papok segédlete mellett. Az ünnepi beszédet **Jancsó** főesperes tartotta, majd istentisztelet után közebed volt a papnál, melyen a vendégkoszorút a papságon kívül **Marosillye** intelligenciája szolgáltatta.

— **Tanítók mint önkéntesek.** A kormány leirt a városi és megyei törvényhatóságokhoz, hogy publikálják az új véderőtörvényből folyó rendeletét, mely szerint az állásban lévő fiatal tanítók, kik mint egyéves önkéntesek bevonulnak, hogy katonai kötelezettségüknek tegyenek eleget, amennyiben tanítói fizetésük a 800 koronát meghaladja, az ez összesen felül maradó rész nekik fizetendő. A 800 korona fizetésük az őket helyettesítő segéd-tanárokat illeti meg, ez lévén a kisegítőknak megállapított helyettesi fizetés a tíz hónapból álló tanévre. Vannak tanítók, akik 1000—1200 korona fizetést élveznek s helyettes 800 koronáért nem kapnak. Erre való tekintet nélkül kijár nekik a 800 koronán felül lévő összeg. Az iskolafentartó gondját képezi, hogy helyettes alkalmazzon. A rendeletet a törvényhatóságok szokásos módon publikálni fogják.

— **Gyilkosság Déván.** Mult számunkban jelzett dévai gyilkosságnak részletei a következők: **Igná Ádám** szántóhalmi lakos 1 évvel ezelőtt vette nőül **Igná Katicát**. Házasságuk azonban az első naptól kezdve boldogtalan volt s így a házasfelek között állandó volt a veszekedés és verekedés, mig-nem hat hónappal ezelőtt az asszony két bátyjához, **Igná Péterhez** és **Györgyhez** menekült. A férj folyton leste feleségét és megöléssel fenyegette, de az asszony nem volt látható. M. hó 30-án a nagyvásár alkalmával azonban az asszony két bátyjával bejött Dévára és itt a **Balog Gyula** utódai tüzete előtt találkoztak. **Igná Ádám** durva módon kezdte szidni az asszonyt és állítólag bicskát akart rántani, mikor **Igná Péter** és **György** rátámadtak és még mielőtt megakadályozták volna, **Igná Péter** a tüszőjében levő késsel úgy mellbeszurta **Ádámot**, hogy a szerencsétlen ember néhány pillanat múlva meghalt. A két **Igná** és az asszonyt a rendőrség letartóztatta, a hullát pedig boncolás végett a hullaházba szállították.

— **Ártalmas szerek.** A Belügyi Közlöny hiráda szerint a belügyminiszterium két ártalmas szernek az árulását tiltotta be. Az egyik a **Vapor** nevű hus- és kolbászkon-zerváló készítmény, amelynek nagyrésze kénből áll, a másik pedig a **Dallof-tea**, amely a reklám szerint az elhízás-ellen használ. Ezt a két, az egészségre nem épen hasznos külföldi készítményt sem beszállítani, sem forgalomba hozni, sem pedig árusítani nem szabad. Aki a tilalom ellen vét, megbírságozzák.

— **Az állami szénbányászat fejlesztése** céljából, amint a „Műszaki Világ“ írja, most négy új bányaművet fognak megnyitni, aminek költségelőirányzata 4.700,000 korona. A petrosényinél hármat 3.500,000 korona költséggel, a komlóinál egyet 1.200,000 korona

költséggel. Az állami szénbányászat vezetőségének számítása szerint két éven belül a széntermelés fokozható lesz a petrosényi bányaműnél 2—3 millió métermázsával, a komlóinál 900.000 métermázsával és a vrdniki bányaműnél 700.000 métermázsával.

— **Mi van a piaci s más utcai ivlámpákkal?!** A város közönsége, melynek van egy kis köze a közvilágítás mikéntjéhez, már több ízben feltette ezt a kérdést, de feleletül csak azt a sötétséget kapta, amely a főtérre (piac) olyan romantikusan borul, hogy szinte megkivánjuk a régi jó idők éjjeli baktériait, alabárdjait és kézi lámpáit. A városi villamos mű mi jusson spórolja meg azt a 3000 gertyafényt?!(A piacon 4 lámpa à 500, a kolégium előtt 1 à 500 és az országuton 1 à 500.) Az októberi vásárok koromsötétsége óta eltelt annyi idő, hogy ezalatt a város valamit ez irányban tehetett volna. Avagy még kell egy új gép?! S még zugolódunk szegény néhai Käess Rudolf ellen, amikor az ivlámpai nem jól égtek, no most már egyáltalában nem égnek. Így lesz a városi villamosmű népszerűvé! De lesz!

— **Földgázvilágítás a vasuti kocsi-ban.** Mint azt már régebben megírtuk, a kisármási földgáznak a vasuti kocsi világítására való felhasználása céljából kísérleteket végeztett a máv. A kísérletek eredményeként a máv. ez év őszétől kezdve az összes erdélyi állomások kocsi-jait földgázzal fogja világítani. E célból a kocsi lámpáit lefelé égős, Invert rendszerűvé alakították át, miután a földgáz csakis ilyen lámpákban ég jól. A gáznak az állomásokra való szállítása 105 atm. nyomás alatt vaspalackokban történik.

— **Marconi-állomások felállítása Magyarországon.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbb két drótnélküli táviró-állomás felállítását határozta el az ország területén. Az egyik Fiumében fog épülni néhány hónapon belül, míg a másikat Budapesten szerelik fel. A drótnélküli állomás előkészítő munkálatai most folynak a kereskedelemügyi miniszterium ötödik ügyosztályában. A fiumei állomás létesítése ügyében a helyszíni szemlét a napokban tartották meg.

— **Magyarország közgazdaságának vezérferfiái.** Ilyen címmel nemsokára érdekes és a maga nemében igen eredeti munka hagyja el a sajtót. A Danubius Kereskedelmi r.-t. (Budapest, VI., Szondy-utca 93.) kiadásában megjelenő mű az ország közgazdasági vállalatainak vezetőit mutatja be életrajzok és arcképek változatos, élénk sorozatában. Minthogy e műnek nemcsak szakirodalmi, hanem informatív jellege is lesz, a „Magyarország közgazdaságának vezérferfiái“-ban hű tükrét találjuk hazánk közgazdasági és hiteléletének. Joggal számíthat e mű a legszélesebb kereskedelmi és pénzügyi körök komoly érdeklődésére, mert anyagát gondos körültekintéssel, nagyobbára a helyszínen gyűjtjük össze s elismert szakemberek rendezik sajtó alá azt. Nem száraz életrajzi adatok felsorolására szorítkozik e könyv, hanem színes, a személyeket és közgazdasági tevékenységüket hűen jellemző biografiákat közöl, amelyekből úgy a szociológus, mint a pénzügyi szakember értékes anyagot meríthet. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok hitelképességének megítélése szempontjából meg éppenséggel korszakalkotó segédeszközt látunk ebben a munkában, mert eleven és pozitív adatokkal ki fogja egészíteni a mérlegben közölt holt számok alapján alkotott

hitelvéleményt. Örömmel üdvözljük ezt a könyvet, amelynek közkedveltségét már most meg merjük jósolni. Szakemberek és közgazdasági írók, pénzügyi és kereskedelmi vezérferfiak közreműködésével készült a munka, s így elvárjuk, hogy nivós és értékes könyvet kapunk benne. A mű három kötetben fog megjelenni, még pedig: I. Nagyvárosok, II. Kisvárosok és III. Budapest szerint felosztva. A teljes mű ára 70 korona, de kötetenként is kapható. Az I. kötet 30 K, a II. és III. kötet pedig külön-külön 20—20 koronába kerül.

— **Törvény a fiatalok dohányzása ellen — Japánban.** A londoni Times jelentése szerint a japán parlament a képviselők egyhangú szavazatával törvénnyé emelte azt a javaslatot, amely a fiatalok dohányzása tilalmáról rendelkezik. Az elfogadott törvény határozmányai szerint a japán ifjuságnak csakis huszadik életévük betöltése után szabad dohányozni, dohányt és dohánygyártmányokat az elárusítóknak tilos a fiataloknak eladni s még azokat a gyermekeket sem szabad kiszolgálni, akik szülőik megbízásából s azok részére akarnának dohányt vagy dohányárukat vásárolni. A tilalom megszegőjét szigorú pénzbüntetés éri s ugyancsak így büntetik azokat a szülőket is, akik husz éven aluli gyermekeiknek a dohányzást megengedik. Visszaesés esetében a törvény szabadságvesztést szab ki úgy a szülőkre, mint a dohányárusokra — az egyidejűleg kiszabandó pénzbüntetés mellett. Vajjon mit szólna a mi fiatalságunk egy ilyen törvényhozási intézkedésre? . . . Ami pedig valóban nálunk is nagyon helyénvaló lenne.

— **Ovadékok illetékmentessége.** Biróság most publikált 31027—1912. számú ítélete szerint, olyan esetben, amikor a községi pénztáros nem készpénzben teszi le a hivatala után előírt ovadékokat, hanem az ovadék erejéig ingatlanára zálogjogbekebelezési engedélyt ad, az ovadék erejéig bekebelezett zálogjog bejegyzése után bejegyzési illeték nem követelhető.

— **A Quo vadis Austria? kitiltása Magyarországból.** A m. kir. belügyminiszter dr. Georgevitch Vladán volt szerb miniszterelnök által írt és az 1913. évben kiadott „Quo vadis Austria?“ című németnyelvű, füzetalaku sajtóterméktől — annak állam — és monarchia ellenes irányzata miatt, a postai szállítás jogát a magyar szent korona országainak egész területére megvonta.

— **A naptár nemzetközi reformja.** Kövesligethi Radó egyetemi tanár, mint a magyar Tudományos Akadémiának kiküldöttje résztvett a Szentpétervárott tartott „Akadémiák Kongresszusán“. Most visszatért Budapestre és a következőképp nyilatkozott egy nemzetközi naptár reform kérdéséről: „A naptár reformot a francia Akadémia vetette fel. Az Academie des sciences de Paris óhajtott a naptárkérdésnek napirendre tűzését, bár elismerte a tárgy komplikált voltát. Ugy gondolta, hogy a tudományos világ sem zárkózik el a régóta vajudó gyakorlati kérdés elől. Ismeretes, hogy a husvét vándorlása egy hónapnál hosszabb időközben a kereskedelem és ipar több ágában fölülte káros. Német becslés szerint pl. a husvétnek március havára esése több millió márka veszteséget jelent csak a német kereskedelem számára. De ha már a husvét rögzítése sikerül, ami ellen állítólag az egyházi hatóságoknak elvi kifogása nincs, akkor egyben mélyebbreformok is megkísérélhetők, az például, hogy minden hó dátumára ugyanazon hetinap jusson és hasonlók. E tárgyban már a római földrajzi kongresszus alkalmával is tartottunk bizalmas ülést. Egy kitűnő olasz csillagász

hevesen ellenezte a változtatást és egyik nagy meggyőződéssel elmondott argumentuma az volt, hogy neki a husvétnek holdtöltére esése tradíció, amelyhez ragaszkodik. Bakhuyzen, a leydeni obszervatórium igazgatója is elvitatta a kérdés tudományos jellegét. Maga az elnök sem találta a tárgyat föltétlenül idevalónak és megemlítette, hogy Oroszországban már 14 esztendeje foglalkoztak ezzel a kérdéssel, de olyan nehézségek merültek fel, amelyek miatt az üléseket bizonytalan ideig el kellett halasztani. Szavazásra került a dolog és ekkor kitűnt, hogy a reform hívei túlsúlyban vannak. Revolúciót fogadtak el, amelynek szövege a következő: „Az Akadémiák nemzetközi Szövetsége elhatározta egy nemzetközi naptárbizottság kiküldését a naptárak egységesítésére és egyszerűsítésére, valamint a husvét rögzítésére vonatkozó kérdések tanulmányozására. A naptárbizottság, amelynek elnöke az 1914—16. időközű igazgató akadémia nemzetiségéből való, a nemzetközi szövetség legközelebbi ülésén jelentést tesz munkálatairól, miután, ha jónak véli, az érdekelt egyházi hatóságokkal érintkezésbe lép.“

— **A gyümölcsfák faértéke.** Ha gyümölcsfáinkkal már nem vagyunk megelégedve, akkor távolítsuk el azokat, mielőtt odvasokká és korhatokká váltak, vagy teljesen elhaltak volna. A legértékesebb fát adja a diófa. Olyan 50 éves diófa, melyekért 150 K-t fizetnek, nem is tartozik a ritkaságok közé. A diófa szerény igényeire, dús terméshozamára, különösen azonban fájának értékére való tekintettel ennek a fának az ültetését ajánljuk. Az almafa fája kiválóan alkalmas esztergályos munkára. Továbbá gyümölcsprések előállítására, mely célra csak igen kemény fát használhatunk, szintén előszeretettel és nagy előnnyel használják az almafa fáját. A körtefa fája valamivel az almafa mögött áll. Igen jól használható rajz-sinek és háromszögek stb. készítésére, mert azzal az előnnyel dicsekszik, hogy nem tágul és nem vetemedik meg, mint más fafajta, mikor azok a levegőnek vannak kitéve. A körtefa továbbá a puszpángfa pótlására és a becses ébenfa utánzására szolgál. Az öregebb cseresznyefak fáját az asztalosok a becses és ritka mahagónia pótlására és használják. Könnyen fényesíthető és akkor igen szép színűvé válik. A szilvafa fája főleg technikai eszközök, mint töltőgető kannák stb. előállítására való. A barackfa fáját szép színe és szép farajza miatt finomabb asztalos munkára használják. A téli idő a legalkalmasabb arra, hogy olyan fákat, amelyek már nem teremnek, vagy egyébként kivánni valót hagynak hátra, kiirtsuk.

— **A közös költségvetés.** Az új költségvetési rendnek megfelelően a közös költségvetés ezuttal csak az 1914. év első felére szól és a delegáció most csak ezt a fél éves költségvetést fogja tárgyalni. A fél éves előirányzat már elkészült és 399 millió K összközlést irányoz elő. Eljutottunk tehát a közös kiadásokban a 800 millió K évi budgethez. A fél éves budget rendes szükséglete 281 millió K, amelyből 243 millió a hadseregére és 35 millió a hadi tengerészetre esik. A hadsereg rendkívüli szükséglete 29 millió, a hadi tengerészeté 55 millió K, tehát egy fél évre 84 millió K. Az új véderőtörvénnyel kapcsolatban a hadsereg rendkívüli szükséglete 22 millió K-ra rug. Ez összegek kvótaszerű részei a két állami jövő évi első fél éves költségvetésébe már be vannak állítva.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü halottunk gyászszertartásán való megjelenésükkel részvétüket kifejezni szivesek voltak, ezúton mond halás köszönetet

Özv. Ferenzi Miklósné,
leányai és rokonai.

CSARNOK.

A preszákai emlékoszlopnál. *)

Örökkemény bércek szikláiból emelt
Diszes emlékoszlop, miért állasz te itt?
Azért-e, hogy számláld a futó időnek
Egymásután, gyorsan eltűnő éveit?
Azért-e, hogy mint a multidő visszhangja
Az itten elhangzott rémes halálhörgést,
Az itten véghezvitt vandali mészárlást
A jelen s jövőnek hirdessed és beszéld?
Azért-e, hogy elmondd, hogy az idő árja
Minden sebet gyógyít, minden sirt betakar;
És elmondd, hogy ami itten történt akkor,
Arra fátyolt borít s feledi a magyar?
Avagy azért állasz, gyásznak emlékjele,
Hogy szólj, beszélj arról, aki téged ide
Fölállított e vérázatot földre,
Az eddig jeltelen sirhalmok fölibe?

És te beszélsz arról, még ha nem is kérünk,
Hogy csupa vergődés, küzdelem az élet;
Hogy aki azt hiszi, hogy talán ismeri,
Mily nagyon csalódik, milyen nagyon téved!
Lehet valaki nagy, gazdag és hatalmas,
Lehetnek százával azért irigyei, —
De sajnálná, szánna, aki megláthatná,
Miként jajgat, zokog, vérzik szive neki...
Nélkülöz a gazdag, pazarol a szegény,
A haldokló még sokáig élni vél,
Hösködik a gyenge, mosolyog a beteg...
Bizony téved, aki látszat után ítél.
De hát tud-e másként itélni az ember,
Még az is, kit társai legbölcsebbnek vélnek,
Ki meri kutatni hépecsétű titkát
A sors végzésének, szivek mélységének?
Milyen igen rövid, kicsiny az a határ,
Amely a bölcső és koporsó közt vagyon;
S mely a kettő között reánk nehezedik
Mily hosszú s temérdek a kin és fájdalom!

Gyermeklétünk bölcső, aggkorunk koporsó,
S mi ezek között van, óh az olyan kevés...
És ez a kevés is, ami részünkül jut,
Csak sirás, jajgatás, csalódás, szenvedés.
Alig hogy elhagyjuk a bölcsőt és kezdünk
Az életnek utján magunk lábán járni,
Látjuk a koporsót, nyitva a sir száját,
Visznek, tolnak arra az élet fájdalmi.
Alig csak tenyérynai az ember élete,
Egész valósága csupa por és hamu,
Lám, akit megölni nem tudott Preszáká,
Gyilkosnál orvabbul megölte a gyanu.

De nem, még sem olyan miként muló köd,
Mint eltűnő pára, nem olyan életünk.
Csak a test török meg, csak föld lészen porrá,
Örökre megmarad nemesebbik részünk.
Aki hív munkás volt a tettek mezején,
Kinek neve hálás szivekbe van vésve,
Aki nemes célért, nemes hévvel küzdött,
Ki a hazáért élt, azért hullott vére:
Annak szenvedése nem történt hiába,
Bár legyen meghalva, az nincs eltemetve,
Az olyan emléke élni fog örökre,
Élni fog ő maga a hálás szivekbe!

* * *

Állj csak emlékoszlop, gyásznak emlékjele,
Állj mindig szilárdan zivatarba, „vészbe”,
És hirdesd mindig, hogy az emlék, melyet ő
Másoknak állita, — neki is emléke.

*) A Zalatnai vérfürdő alkalmával, a preszákai völgyben lemészárolt, s később ott elhantolt 700 magyar sirja fölé a tragikus sorsú Lukács Béla volt kereskedelemügyi miniszter, kinek szülei, testvérei is mind ott pusztultak el, s ahonnan csak ő menekült meg, emlékoszlopot emeltetett. Ennél az emlékoszlopnál a szomorú eset LXV. évfordulóján, október 24-én kegyeletes emlékünnepelet rendezett Zalatna magyarsága, s ezen ünnepély egyik része volt a most közölt alkalmi költemény.

S hirdesd, hogy bár nehéz ez arasznyi élet,
S hogy bár roskadozzunk annak terhe alatt:
De, aki másokért tett, élt, halt, szenvedett
Annak az emléke örökre fenmarad!

—in.

„Gyáva!”

Hogy elüzem a hosszú téli este unalmát
(a Kaszinó már nem érdekelt!), fölmentem
vacsora után, úgy félkilenc körül egy fiatal-
házas barátomhoz. Nevezzük egyszerűen Pé-
ternek. A feleségéről, aki nem érdekelt, nem
nyilatkozom. Annál inkább érdekelt kis só-
gornője, egy 16-17 éves nagyszerű leány, aki
az egész telet náluk töltötte. Nevezzük egy-
szerűen Fifinek.

A barátság szent érzelmé mindig dagasz-
tani szokta keblemet. De a Fifi jelenléte óta
ezen érzelmek megsokasodának, vagy lega-
lább is fokozodni látszottak. Majdnem min-
dennap megjelentem Péternél, s föltűnően
csaptam a szelet a meglehetősen kacér Fifi-
nek. Nem óhajtom mindig nyájas olvasóim
becses türelmét leírásokkal fárasztani. Tehet-
ségem is vékony ehhez. Legfennebb pár
nagyoló ecsetvonással rajzolom meg Fifi alak-
ját, hogy aztán rátérhessek rövid, de velőt-
len, akarom mondani: tanulságos történe-
temre.

Fifi egyszerűen fényes leányzó volt. Barna,
kreol, kacér, molett, csinos, eleven, pajkos,
rövidszoknyás, puhabőrű. A részletek szives
elengedését kérem.

Tehát beállítottam Péterékhez. Péterék azon-
ban öltözködtek. A kávéházba készültek ze-
né hallgatni. Bár ilyen könnyelmű kirándu-
lásokra nem voltam elkészülve, a Fifi ked-
véért természetesen örömmel csatlakoztam a
karavánhoz.

A fiatalok előre mentek. Mig Péter az aj-
tókat csukta be öreg urakat is megszegyenítő
pedanitériával, mi Fifivel a (sötét, sötét, ezt
hangsúlyozom, oh nyájas olvasó!) lépcsőház-
ban bandukoltunk. „És én nem tudom ezt
megérteni,” ahogy Antonin Plinhard kesergi
a „Lili”-ben! Lehet, hogy a pillanatnyi el-
mezavar, vagy erszénysorvadás, vagy ifjui
könnyelműség, mit tudom én, miféle átkos
betegség tünetei mutatkoztak rajtam. Elég az
hozzá, hogy — gondolom, kitalálták már,
mi volt vétkes könnyelműségem — Fifit, ami
pedig — ah, későn jut már eszembe! — a
helyzetből folyt (sötétség, mesés leány!),
nem csókoltam meg. Csodálatos: amint vi-
lágosságra értünk, agyamban is világosság
gyult és a lelkiismeret meg az önvád kigyói
marcangolták keblemet. Te szerencsétlen, könny-
elmű, alkalomelszalasztó ifju! sóhajtoztam
magamban, a becsülésnek képzelhető leg-
alacsonyabb fokára szállítván le személyemet.

Ilyen mardosó gondolatok közepett érke-
zünk meg a kávéházba, amelynek leírásával
főlölsleges munkát végeznék a kávéházi élet
házájában. Amint elhelyezkedtünk, Fifit nyag-
gatni kezdtem: mondja meg, mit tart rólam,
ugy-e gyávanak tart, ugy-e magában kika-
cag engem stb. A folytatást, már t. i. a sza-
valás folytatását megint főlölsleges közölnöm.
Fő a válasz: dehogy, szó sincs róla; tisz-
tességes lány, tisztességes fiatalember; mit
gondolok én stb. A többit megint ismerjük
már! (A frázisok t. i. nem járnak egyedül!)

Tovább beszélgettünk, más témákról, de
vontatottan. Mintha volna valami közöttünk,
egy tekintet, egy szó.

Ez is megjön. A „Lári-fári...” melodiái
megoldják a Fifi nyelvét, s le nem írható,
mélyen megvető tekintettel, ajkbiggyeszítve
adja a jól megérdemelt jelszót:

— Gyáva!

Ne követeljétek lelki állapotom festését!
Tengermoraj, vulkán; semmi, mind semmi!
Ellenben fogadjátok meg egy póruljárt em-
ber tanácsát, óh ifju barátaim, mert érettetek
írám történetem: lánynak ne higyetek! Mi-
kor legjobban dicsérnek, akkor állítják ki a
legfényesebb szegénységi bizonyítványt ró-
lunk. Én csak azt kívánom nektek, hogy
ilyen hízog jelzőkkel illessenek: nagy be-
tyár, jó pipa, jó alak, utálatos stb. De a
gyáva jelző már megszegyenítő, ezt én mond-
hatom nektek:

Tapasztalt.

KÖZGAZDASÁG.

**Árlejtés élelmiszerekre és tüzelő-
anyagokra.** A dévai áll. tanítóképző-intézet
igazgatósága árlejtést hirdet az intézeti inter-
nátus részére az 1914. évben szükséges élelmi-
szerek és tüzelőanyagok szállítására. Az aján-
latok november 20-ig nyújtandók be. Bővebbet
az intézet igazgatóságánál.

**A Rimamurány-salgótarjáni vas-
mű r.-t.** október 25-én tartott közgyűlése
elhatározta, hogy az 1912—13. évi üzletév
12,168.986 (az előző évben 10,352.198) K
nyereségből az értékcsökkenési alap javadal-
mazására és egyéb leírásokra összesen
2,500.000 (1,262.507) K-t fordít s a fenma-
radó összegből az alapszabályszerű jutalékok
levonása után a tartalékalap javára 386.759
(362.594) K-t fordít, a részvényeseknek a 40
millió K részvénytőke után részvényenként
38 K = 19%-ot, összesen 7,600.000 K-t
fizet ki osztalek fejében, mint tavaly, a külön
tartalékalapot ismét 600.000 K-val növeli, a
tisztségviselők nyugdíjalapjára a f. évben is
100.000 K-t, a társuladák javára 100.000 K-t
fordít és a fenmaradó 1,520.323 (1,411.615)
K-t a jövő üzletév számára vezeti át.

**Gyümölcsesemeték és szőlővesszők
állami engedélyezése.** Illetékes helyről
arra figyelmeztetik a gazdaközönseget, hogy
ugy az állami gyümölcsesemete kertekből
kért gyümölcsfacsemete iránti folyamodáso-
kat, valamint az állami szőlővessző-szaporító
telepekről kért szőlővessző iránti folyamodá-
sokat ne egy, hanem külön-külön írásba jut-
tassák rendeltetési helyükre. Erre azért van
szükség, mert a szőlővesszőket a vincellér-
iskolai igazgatók, illetve a kerületi szőlészeti
és borászati felügyelők adják ki, ellenben a
gyümölcsfacsemetek kiosztását a földmívelés-
ügyi minisztérium gyümölcsészeti osztálya
végzi és így az együttesen előadott kérelmek
szabatos, kért időre való elintézése nem
várható.

Sz. 1266/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c.
102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a budapesti VIII., X. ker. kir. járás-
bírósnak 1913. évi Sp. IV. 1495/2 számú végzése
következtében dr. Baross Lajos ügyvéd által képviselt
Országos Közp. Hitelszövetkezet javára 560 K
s jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 29-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és
1160 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: buza,
széna stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913.
évi V. 505/2 számú végzése folytán 560 K tőke-
követelés, ennek 1911. évi április hó 25-ik és 1911. évi
május hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó-
díj és eddig összesen 95 K 80 fill.-ben bíróság már
megállapított költségek erejéig Felkenyérén, alperes
lakásán leendő eszközzésére 1913. évi november hó
12-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitézetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár-
verésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai ér-
telmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígéro-
nek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is
le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek
volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a
értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi október hó 30-án.

Gödrö Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

HIRDETÉSEK.

Sz. 924/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1912. évi 18312/2 számú végzése következtében dr. Schulhoff Zsigmond ügyvéd által képviselt Közgazdasági bank javára 1200 K s jár. erejéig 1912. évi november hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3100 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. lovak és tehének nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíró 1912. évi V. 866/5 számú végzése folytán 1200 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 193 K 51 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Romosz helyen, alperes lakásán leendő eszközölésére 1913. évi november hó 19-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi november hó 4-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

157

Sz. 969/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíró 1913. évi Sp. I. 316/3 számú végzése következtében dr. Deák Ágost ügyvéd által képviselt Bunea Péter javára 220 K s jár. erejéig 1913. évi július hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 670 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, borjú, sertés stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíró 1913. évi V. 515 számú végzése folytán 220 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 25-ik napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 107 K 70 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Magurán, alperes lakásán leendő eszközölésére 1913. évi november hó 13-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés

mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi október hó 30-án.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

156

Hirdetések jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Sz. 769/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíró 1913. évi V. 101/3 számú végzése következtében dr. Margita János ügyvéd által képviselt „Geogeană” pénzügyi javára 197 K s jár. erejéig 1913. évi április hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, ló és csür nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíró 1913. évi 101/3 számú végzése folytán 197 K tőkekövetelés, ennek 1911. évi november hó 5-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 116 K 22 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Mada községben, adósok lakásán leendő megtartására 1913. évi november hó 14-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi október hó 30-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

153

Gépleány azonnal felvételnek a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.”-nál Klastrom-utca 1. szám.

Sz. 787/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi 7346 számú végzése következtében dr. Margita János ügyvéd által képviselt „Geogeană” pénzügyi javára 300 K s jár. erejéig 1913. évi május hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 870 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és gép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíró 1913. évi V. 171 számú végzése folytán 300 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi július hó 3-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 116 K 28 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bakonya községben, adósok lakásán leendő megtartására 1913. évi november hó 15-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi október hó 30-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

154

Sz. 5213/1913. tlvki.

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Algyógy és Vidéke hitelszövetkezet végrehajtónak Murg János a Tyiké és neje Kezán Anna mádai lakos elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében, a végrehajtási árverés 294 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 19-ik napjától járó 8% kamatai és 68 K 47 fillér per- és végrehajtási megállapított, valamint a jelenlegi 28 K 90 fillér és a még felmerülendő költségeknek és ezennel csatlakoztatott Reisner Dávidnak 579 K 90 fill. tőke és jár., az Algyógy és Vidéke hitelszövetkezetnek 294 K tőke és jár. iránti kielégítése végett, az 1881. 60. t.-cikk 144. §-a alapján, a 146. és 167. §-ai és a vhn. 25., 26. §-ai értelmében, az algyógyi kir. bíróság tlvki hatósága területén levő s a má-

Szászvárosi Könyvnyomda R.-t. könyv- és papírkereskedése.

„Kultura és Tudomány.”

A Franklin Társulat kiadása.

Eddig megjelent:

1. SZÉCHENYI ESZMEVILÁGA. Első kötet Gaal Jenő, Beöthy Zsolt, Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai. Ára kötve 1.60 K.
2. A SZIKRATÁVIRÓ. A Slaby tanárnak a német császár előtt tartott felolvasásai után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök. Ára kötve 1.20 K.
- 3-4. A TERMÉSZETTUDOMÁNY FEJLŐDÉSÉNEK TÖRTÉNETE. Két kötet. Irta Wilhelm Bölsche, fordította Schöpflin Aladár. Ára a két kötetnek kötve 2.40 K.
5. KANT-BREVIARIUM. Kant világnézete és életfelfogása. A művelt ember számára. Kant irataiból összeállította dr. Gross Félix, fordította dr. Polgár Gyula. Ára kötve — — — — 1.60 K.
6. AZ EMBERISÉG JÖVŐJE. Irta Heinrich Lehoczky, fordította Schöpflin Aladár. Filozófiai kép arról az irányról, a mely felé az emberiség fejlődése a mai alapokból kiindulva halad. Ára kötve 1.20 K.
7. A VAGYON TUDOMÁNYA. Irta J. A. Hobson, fordította dr. Sidó Zoltán. Ára kötve — — — — 2.— K.
8. A SZOCZIOLÓGIA VÁZLATA. Irta G. Palante, fordította dr. Mikes Lajos. Ára kötve — — — — 1.60 K.

Legjobb a

Penkala

töltőírón, töltőtollszár, itatódeszka.

Modern könyvtár:

- 287—288. Szilágyi Géza: Ez Pest! Ára 40 fill.
- 289—291. Miklós Jenő: Este. (Elbeszélés.) Ára 60 fill.
- 292—295. Bródy Miksa: Klotho. Ára 60 fill.
- 296—297. Győri Ernő: Áldott legyél te. Ára 40 fill.
- 298—299. Nagy Lajos: Mariska és János. Ára 40 fill.

Kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság könyv- és papírkereskedésében.

Irodalmi újdonságok:

Világkönyvtár

Páter Walter: A renaissance. Ára 1 K 90 fill.

Tevan könyvtár:

Henri Murger: Bohémélet. 80 fill.
Zsoldos Benő: Angol poéták. 40 fill.
Major Henrik: Panoptikuma. 1.20 K

Athenaeum-könyvtár

18 szám.

J. V. Jensen: Dóra asszony. Ára 1.90 K.

OLCSÓ JÓKAI.

111, 112, 113, 114—115, 116—120 sz.
111. Egy magyar költő életéből.
112. Egy világlátott fiú.
113. A rosszul osztott testvérek.
114—115. Magnéta.
116—120. De kár megvénülni.

Egy-egy szám ára 40 fillér.
Megjelenik

10 számos sorozatokban.

dai 210 sz. tljkvben A + 4, 5 rdszból a Kezán Anna Murg Juonné $\frac{1}{6}$ -od részére u. m. 4 rdsz. 2820 hrsz. erdő 3 K, 5 rdsz. 2896 hrsz. erdő 19 K, az u. o. 220 sz. tljkvben Kezán Anna férj. Murg Juonné $\frac{7}{12}$ -ed részére u. m. 1 rdsz. 1560 hrsz. szántó 18 K 99 fill., 2 rdsz. 2098/6 hrsz. szántó 6 K 80 fill., 3 rdsz. 2402 hrsz. kaszáló 5 K 70 fill., 4 rdsz. 2868 hrsz. szántó 28 K, 5 rdsz. 2876, 2877 hrsz. kaszáló 28 K, 6 rdsz. 3025 hrsz. szántó 30 fill., 7 rdsz. 3512, 3513 hrsz. kaszáló 5 K 90 fill., 8 rdsz. 3674 hrsz. kaszáló 5 K 70 fill., 9 rdsz. 3725 hrsz. kaszáló 498 K 31 fill., 10 rdsz. 4069—4072, 4092—4094 hrsz. szántó, faház, erdő, legelő 495 K 30 fill., 11 rdsz. 4511 hrsz. szántó 19 K 60 fill., az u. o. 1008 sz. tljkvben Kezán Anna férj. Murg Juonné $\frac{1}{3}$ -ad részére u. m. 1 rdsz. 1539 hrsz. szántó 45 K, az u. o. 1010 sz. tljkvben Murg Juonné sz. Kezán Anna $\frac{1}{2}$ -ed részére u. m. 1 rdsz. 2918 hrsz. kaszáló 2 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul **1914. évi január hó 22-ik napjának a. e. 10 órája** tüzetik ki Máda község házához.

Az ezen árverési hirdetés kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételeket a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg mint tlkvi hatóságánál, valamint Máda község előljárásnál lehet megtekinteni. A 210, 108, 110, 220 sz. tljkvben Kezán Rávéka férj. Barbura javára bekeb. hasznélvezeti jog az árverést nem érinti.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok tlkvi testenként a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Algyógy, 1913. évi október hó 20-án.

A kir. járásbírósg, mint tlkvi hatóság.

Lukács s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Fenyő,

kir. tlkvezető h.

Sz. 5086/1913. tlkvi.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A bábolnai gör. kath. esperesi alap végrehajthatónak Dán Lázár és Zsurzs Györgyné rengeti lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében, a végrehajtási árverés 64 K tőkekövetelés, ennek 1895. évi szeptember hó 1-től járó 8% kamatai és 64 K 70 fillér per- és végrehajtási megállapított, valamint a jelenlegi 6 K és a még felmerülendő költségek kielégítése végett, továbbá Stef Danikának a rengeti 774 sz. tljkvben bekebelezett 56 K s jár. iránti követelése és dr. Rafael Miksának a rengeti 3, 6, 589, 774 sz. tljkvben bekebelezett 250 K tőke s jár., Sima Jánosnak 53 K 40 fill. és jár. iránti követelésének az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján, a 146. és 167. §-ai és a vhn. 25., 26. §-ai értelmében, az algyógyi kir. járásbírósg tlkvi hatósága területén lévő s Renget községben fekvő és a rengeti 774 sz. tljkvben A + 1 rdsz. 4869/d hrsz. a. foglalt erdő $\frac{1}{3}$ -ad részére 6 K, a rengeti 3 sz. tljkvben A + 3 rdsz. 3073—3076 hrsz. a. szántó és kaszáló $\frac{1}{2}$ -ed részére 10 K, 6 rdsz. 444/4, 446/4, 448/4 hrsz. a. szántó $\frac{1}{2}$ -ed részére 10 K, 7 rdsz. 769 hrsz. a. kert $\frac{1}{2}$ -ed részére 21 K, 8 rdsz. 770, 771 hrsz. a. kert és ház $\frac{1}{2}$ -ed részére 324 K, 10 rdsz. 768 hrsz. szántó $\frac{1}{2}$ -ed részére 10 K, a rengeti 6 sz. tljkvben A + 1 rdsz. 10, 11 hrsz. a. kőház és kert $\frac{22}{60}$ -ad részére 154 K, 2 rdsz. 15 hrsz. kert 6 K, 3 rdsz. 23 hrsz. kert 14 K, 4 rdsz. 29 hrsz. kert 16 K, 5 rdsz. 33/c hrsz. kert 2 K, 6 rdsz. 1168 hrsz. szántó 34 K, 7 rdsz. 2049 hrsz. szántó 5 K, 8 rdsz. 3624, 3627 hrsz. szántó 5 K, 9 rdsz. 5979 hrsz. kaszáló 15 K, a rengeti 589 sz. tljkvben A + 1 rdsz. 7, 8 hrsz. a. kert $\frac{1}{2}$ -ed részére 60 K, 2 rdsz. 2703, 2704 hrsz. szántó és legelő $\frac{1}{2}$ -ed részére 16 K, 4 rdsz. 5788/2, 5788/b hrsz. szántó $\frac{1}{2}$ -ed részére 9 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul **1913.**

évi december hó 29-ik napjának a. e. 10 órája tüzetik ki Renget község házához.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási árnak fele, illetve $\frac{2}{3}$ -án alól el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Algyógy, 1913. évi október hó 7-én.

A kir. járásbírósg, mint tlkvi hatóság.

Lukács s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Fenyő,

155

kir. tlkvezető h.

Pascu Olivér

okl. mérnök
Szászváros, Berényi-utca 8.

Elvállal mindenféle földmérési, parcellázási és térképezési munkákat.

Tervez és épít: lakóházakat, villákat, gazdasági épületeket, rendes keskenyvágányu gazdasági és iparvasutakat, vasbeton födémek és hidakat, csatornázásokat, vízvezetéseket stb.

Érdekelteknek mindenféle műszaki ügyben készséggel áll rendelkezésre.

102

28-35

„Lobstein“ antinicotin szivarkahüvely a legjobb.

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 6-52

Időközi jelentés!

Ajánlja a cég a nagyérdemű közönség szives figyelmébe dusan berendezett áruházát különböző újdonságokkal, valamint férfi ruhák modern ízléssel való elkészítését raktáron levő hazai és angol szövetekből.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Szénásy Gyula budapesti cég nődivat-kelme raktárának képviselőjét Szászváros és vidéke részére átvettem.

Raktáron tartok kizárólag a cég részére készült kosztüm- és bluz-kelméket, valamint eredeti francia parket- és flanelleket.

Fenntnevezett cég raktárának teljes szövet-minta kollekcója bármikor vételkényszer nélkül megtekinthető. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

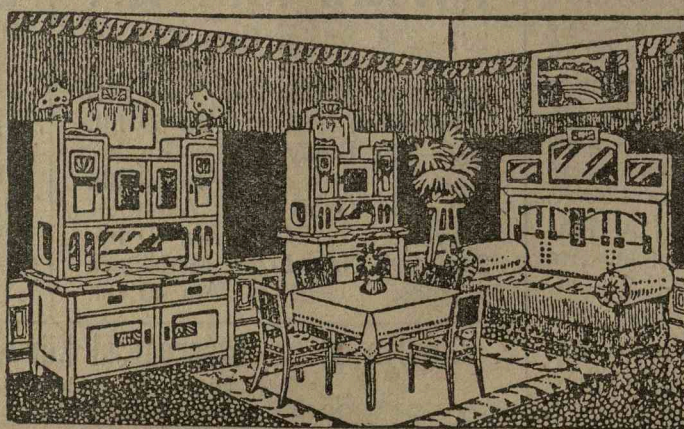
Brassai Brutus Szászvároson

Raktáron tartok: ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat, valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolid árak! Izléses kivitel!
Pontos kiszolgálás!

34-41

52

bútor-raktára

Ország-út 3. sz.

Ebédők és hálószobák 300 K-tól feljebb. Írásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus

bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.